

## USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

navrhovatelky:

**Mgr. K. Š.**

bytem X

zastoupena advokátkou Mgr. Pavlou Krejčí

sídlem Vinohradská 938/37, Praha 2

a účastníků:

1) **Krajský úřad Libereckého kraje**

sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2

2) **Michal Švarc**

bytem X

3) **Pavel Šlapák**

bytem X

za účasti osoby na řízení zúčastněné:

**Svoboda a přímá demokracie (SPD)**, politické hnutí

sídlem Rytířská 410/6, Praha 1

zastoupena advokátem JUDr. Adamem Batunou

sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1

**o návrhu na neplatnost volby kandidátů volební strany SPD a Trikolora**

**takto:**

**I. Návrh se zamítá.**

**II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

**III. Osoba na řízení zúčastněná nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

**Odůvodnění:**

1. Návrhem doručeným soudu dne 27. 9. 2024 se navrhovatelka domáhá vyslovení neplatnosti volby kandidátů a případných náhradníků zvolených do Zastupitelstva Libereckého kraje za volební stranu SPD a Trikolora (dále také jen „Volební strana“) ve volbách konaných ve dnech 20. a 21. 9. 2024. Navrhovatelka přiložila seznam kandidátů zmíněné volební strany, dle něžž zastupitelský mandát získali za tuto volební stranu kandidáti Michal Švarc a Pavel Šlapák.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zita Frydrychová.

2. Svůj návrh navrhovatelka odůvodnila tím, že použití prostředků volební kampaně, jaké zvolila Volební strana, musí vést k vyloučení z voleb toho, kdo takovou volební kampaň vede. Dle navrhovatelky došlo jednáním Volební strany v rámci volební kampaně k porušení Čl. 1 odst. 1 a Čl. 5 Ústavy, jakož i Čl. 3 a Čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Navrhovatelka označila v kampani použité vizuály s nápisy, pexeso, volební spot, komiks, obsah novin „Na vlastní oči“, propagaci Volební strany v médiích či na webových stránkách. K propagaci nenávislných materiálů dle ní docházelo také prostřednictvím letáků a billboardů, jichž bylo užito mj. při natáčení spotů na Václavském náměstí v Praze dne 5. 9. 2024. S využitím těchto prostředků byla vedena kampaň neslučitelná s hodnotami demokratického právního státu. Způsob jejího vedení je nebezpečný a nezodpovědný vůči občanům. Atmosféra ve společnosti byla velmi napjatá a volební kampaň byla zcela nepřirozeně předmětem široké veřejné diskuse a kritiky.
3. Volební kampaň vyvolávala mezi občany silný pocit strachu, xenofobie, homofobie, působila rasisticky a propagovala prvky násilí jako řešení problémů. Obsahovala prvky typické pro nacistickou ideologii. V některých občanech, např. romské národnosti, černé barvy kůže a členech LGBT komunity musela vyvolat pocit méněcennosti. Stěžovatelka si nepřejí, aby se volby konaly v takové atmosféře a aby bylo možné používat v rámci volební kampaně argumenty podobného ražení. Takové volby nepovažuje za demokratické, když chování Volební strany podstatně vybočilo z demokratických pravidel. Popsaným jednáním došlo k hrubému ovlivnění výsledků voleb kandidátů kandidujících za Volební stranu. I kdyby však k hrubému ovlivnění výsledků voleb nedošlo, došlo k hrubému narušení ústavních principů, zejména k ohrožení práva navrhovatelky žít v demokratickém právním státě. Navrhovatelka si neumí představit co by se dělo, pokud by podobnou volební kampaň vedla některá z větších parlamentních stran.
4. Podobně raženou kampaní dochází k ovlivňování atmosféry v celé společnosti, která se stává vzájemně nepřátelskou, respektive nevraživost je projevoována vůči jakékoli odchylce od zdánlivého „normálu“. Podobným vedením volební kampaně dochází ke značnému posunu morálních hranic celé společnosti, která by měla být založena na určitém sociálním smíru a vzájemné toleranci. Navrhovatelka citovala z nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 74/04, a z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2006, sp. zn. Vol 5/2006, a uvedla, že je přesto přesvědčena, že určité projevy do volební kampaně nepatří. Zmíněná judikatura nepočítala se způsobem vedení volební kampaně, který je prezentován Volební stranou. Varováním je dle navrhovatelky situace na Slovensku, která je důsledkem takto vedené volební kampaně. Rasismus je třeba považovat za zvlášť těžkou formu neúcty k lidské důstojnosti, k čemuž navrhovatelka odkázala na článek Svoboda projevu versus rasismus ve štrasburské judikatuře autora JUDr. Bohumila Repíka. Citovala rovněž z rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. 7. 2009 ve věci Féret proti Belgii.
5. Dle navrhovatelky je zřejmé, že xenofobní, homofobní a rasistické materiály a výroky, jakož i materiály a výroky nabízející jako prostředek řešení problémů násilí, musí být z volební kampaně zcela vyloučeny a jejich použití musí vést k vyloučení z voleb toho, kdo takto vedenou volební kampaň vede. Volební kampaň má být vedena čestně a poctivě a v mezích vymezených Ústavou, dle níž jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. Navrhovatelka považuje za velkou vadu, že volební zákony pro tyto případy neobsahují možnost zasáhnout do volebního procesu ještě před samotným rozhodnutím voličů, aby došlo k eliminaci podobného závadného chování volebních subjektů ještě ve fázi vedení volební kampaně. Je otázkou, zda se nejedná o takovou vadu volebních zákonů, kterou by bylo možné považovat za protiústavní. Od

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. F.

1. 1. 2017 je soudu svěřena kompetence zrušit výsledky voleb, respektive vyhovět návrhu na neplatnost volby kandidáta, pouze tehdy, pokud došlo k porušení zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb či volby kandidáta. Část ústavních práv se v rámci volební kampaně ocitá bez ochrany. Se znalostí volební judikatury navrhovatelka uvádí, že je připravena se za účelem obrany svých práv obrátit na Ústavní soud.
6. V písemném vyjádření k návrhu Krajský úřad Libereckého kraje zrekapituloval, že Volební strana především byla pro volby do Zastupitelstva Libereckého kraje v souladu se zákonem zaregistrována a v návaznosti na uskutečněné volby byly zjištěny jejich výsledky, o čemž byl pořízen zápis. Volební strana získala ve volbách dva mandáty připadající na kandidáty Michala Švarce a Pavla Šlapáka, náhradníci za Volební stranu jsou rovněž uvedeni v zápisu o výsledku voleb. Pokud jde o volební kampaň, zákon o volbách do zastupitelstev krajů svěřuje krajskému úřadu pouze pravomoc rozhodovat o přestupcích a správních deliktech spočívajících v porušení zákazu zveřejňovat výsledky předvolebních a volebních průzkumů. Jiné oprávnění k regulaci volební kampaně krajský úřad nemá. Krajský úřad má za to, že mu nepřísluší hodnotit způsob a formu volební kampaně jakékoli volební strany. Ačkoli krajský úřad dle § 11 odst. 1 písm. l) zákona o volbách do zastupitelstev krajů řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni obce a města, žádná taková stížnost podána nebyla, a to ani v souvislosti s volební kampaní.
7. Účastníci řízení Michal Švarc a Pavel Šlapák se k návrhu samostatně nevyjádřili.
8. Jako osobu na řízení zúčastněnou soud přibral politické hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD), které je jednou ze složek Volební strany (koalice), za niž kandidáti, jejichž volba byla napadena, získali své mandáty. Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření hájila svou kampaň a uvedla, že nejsou splněny podmínky pro zásah volebního soudu. Podmínkami pro vyhovění návrhu je protizákonnost v podobě porušení pravidel volební kampaně, existence přímého vztahu mezi touto protizákonností a výsledkem voleb a zatemnění volebních výsledků, tedy jejich zásadní zpochybnění. Plakát muže s nožem je nutno vnímat jako alegorii, neřeší rasovou otázku, nýbrž se vymezuje proti migrační politice EU. Další vizuály cílí na problematiku vyloučených lokalit s nízkou vzdělaností dětí, žertovně se zabývají vedlejšími problémy spojenými s očkováním, dále ochranou a podporou rodiny a křesťanských hodnot, vymezují se vůči vládě či zdražování. Vedení volební kampaně je zákonem umožněno, jejím cílem je vzbudit pozornost voličů.
9. Dle osoby zúčastněné cílí kampaň na dospělé osoby (voliče), její složky nemusí být vnímány jako vkusné či nekonfrontační. Ani dle Nejvyššího správního soudu není nedostatek etiky v předvolební kampani důvodem neplatnosti voleb kandidátů. Navrhovatelka ani dostatečně nevysvětluje protizákonnost jednotlivých součástí kampaně. Soud se nemůže zabývat důvodností nepodložených domněnek. Návrh postrádá tvrzení či důkazy ohledně souvislosti mezi vedením volební kampaně a výsledným složením zastupitelského sboru. Popsaný vjem navrhovatelky by byl spíše argumentem pro odliv hlasů voličů k jiným kandidátům. Osobní vjem navrhovatelky nesvědčí o zásadním zpochybnění výsledků kandidátů Volební strany. Navrhovatelkou žádané řešení by vedlo ke zpochybnění politických práv. Volební soudnictví je založeno na zdrženlivosti soudů a minimalizaci zásahů. Nemělo by sloužit jako alternativa jiných právních prostředků ochrany. Osoba zúčastněná navrhla, aby soud podaný návrh zamítl.
10. Dne 8. 10. 2024, tedy po uplynutí zákonné lhůty pro podání volebního návrhu, zaslala navrhovatelka soudu doplnění svého návrhu. V něm uvedla, že argumentace, jak byl hrubě ovlivněn výsledek voleb, je irrelevantní. S východiskem, že výsledek voleb musí určovat voliči,

nikoli soudy, nelze souhlasit bezvýhradně. Nesmí dojít k vyprázdnění práva občanů na soudní volební ochranu, jejíž podmínky zákonodárce nesmí stanovit natolik úzce, aby byl soudní přezkum v podstatě vyloučen. Volební soud má posloužit ochraně demokratického systému a právního státu. Poskytnutí důkazu týkajícího se míry ovlivnění vůle voličů je nemožné. Navrhovatelka odkázala na judikaturu Ústavního soudu, který ve věci voleb v Krupce vyjádřil princip, že volby lze zrušit, pokud zájem na ochraně demokratického právního státu převažuje nad zájmem na minimalizaci zásahů soudu do vůle voličů.

11. Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.
12. Podle § 53 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, se podáním návrhu na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta může domáhat ochrany soudu každý občan zapsaný do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva kraje volen, jakož i každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, (dále jen "navrhovatel"). Návrh je třeba podat nejpozději do 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev krajů Státní volební komisí. Návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování. Návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb. Návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.
13. Před meritorním posouzením podaného návrhu soud ověřil, že navrhovatelka je podle § 53 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů ve spojení s § 90 odst. 1 s. ř. s. aktivně legitimována k podání návrhu, neboť jde o občanku zapsanou do stálého seznamu voličů v obci Velké Hamry, a tedy ve volebním okrsku, kde byli zastupitelé Libereckého kraje voleni. Návrh byl podepsanému věcně a místně příslušnému soudu doručen dne 27. 9. 2024, tedy před uplynutím zákonné desetidenní lhůty pro podání návrhu dle § 53 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů.
14. Podaný návrh je svou povahou poněkud specifický. Navrhovatelka výslovně žádá vyslovení neplatnosti volby kandidátů zvolených za konkrétní volební stranu. Jejich mandáty by pak dle představ navrhovatelky neměly připadnout ani náhradníkům zvoleným za Volební stranu. Tím by došlo k penalizaci kandidátů Volební strany za to, jakou kampaň Volební strana vedla. Soudu je známo, že výhrady směřující vůči volební kampani bývají zpravidla uplatňovány v rámci řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti voleb, popřípadě hlasování. Judikatura správních soudů ve věcech volebních přitom připouští propustnost mezi jednotlivými subtypy řízení ve volebním soudnictví (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 20. 11. 2006, sp. zn. 52 Ca 71/2006, publ. ve Sb. NSS 1055/2007). V daném případě však návrh v jeho podstatě není vystavěn tak, že by Volební strana ze své volební kampaně vytěžila neoprávněnou výhodu v podobě lepšího volebního výsledku, který by nenastal, pokud by kampaň nebyla vedena popsáním způsobem. Těžiště návrhu neleží ve zpochybnění výsledku voleb, resp. ovlivnění hlasování, nýbrž v kritice vlastního obsahu volební kampaně bez ohledu na výsledek voleb. Obsah kampaně se dle navrhovatelky negativně neprojevil ani tak ve výsledku

těchto voleb, resp. hlasování, jako spíše v celospolečenské atmosféře a obavách o budoucí vývoj společnosti a státu.

15. Vzhledem k uvedenému soud nepřistoupil k „překvalifikování“ návrhu na jiný subtyp volebního návrhu, než jaký zřetelně zvolila navrhovatelka. Jestliže návrh dostatečně neakcentuje ovlivnění hlasování či výsledku voleb, pak není cestou nápravy opakování hlasování či celých voleb. Právě proto jej navrhovatelka pojala zvoleným způsobem, kdy brojí výhradně proti volbě kandidátů Volební strany. Soud tento záměr navrhovatelky respektuje, proto mj. v souladu s § 90 odst. 2 věta poslední s. ř. s. vzal za účastníky řízení zvolené kandidáty Volební strany, jejichž volba byla napadena. Skutečnost, že na Volební stranu připadají při zisku celkem 5 875 platných hlasů dva mandáty, resp. že tyto mandáty získali účastníci Michal Švarc a Pavel Šlapák, soud ověřil v zápisu o výsledku voleb, který je součástí Krajským úřadem Libereckého kraje předložené volební dokumentace.
16. Popsaný postoj plynoucí z návrhu navrhovatelka znovu akcentovala v později podaném doplnění návrhu. Obecně platí, že návrh ve volební věci nelze po uplynutí lhůty k jeho podání rozšiřovat, neboť by se fakticky jednalo o obcházení ustanovení o lhůtě k jeho podání, jejíž zmeškání přitom dle § 93 odst. 3 s. ř. s. nelze prominout. V maximálně dvacetidenním soudním řízení není pro takový postup prostor již pro zjevný nedostatek času k reakci na pozdější podání ze strany účastníků řízení i soudu. Na druhé straně soud konstatuje, že těžiště podaného doplnění, které soud pro jeho pozdní podání již ostatním účastníkům řízení ani nezasílal, se neodchyluje od podstaty původního návrhu.
17. S přihlédnutím k obsahu návrhu považuje soud za potřebné připomenout, že dle platné a účinné právní úpravy není úkolem volebního soudu zažehnat jakékoli nedostatky týkající se voleb, jejich průběhu a výsledku, nýbrž v kontextu návrhu soustředit svou pozornost především k tomu, zda se volební výsledek citelně neodchyluje od skutečné vůle voličů. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33: *„Zákon č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony, zpřísnil podmínky pro vyhovění volební stížnosti. Zásah volebního soudu již není podmíněn pouhou potencialitou vlivu zjištěné protizákonnosti na výsledek volby, nýbrž je nutné, aby porušení zákona výsledek volby skutečně ovlivnilo, a to hrubým způsobem.“* Tento závěr se v případě voleb do zastupitelstva kraje opírá především o text ustanovení § 53 zákona o volbách do zastupitelstev krajů, které výslovně hovoří o hrubém ovlivnění výsledků hlasování, voleb či volby kandidáta.
18. Z návrhu je patrné, že sama navrhovatelka není přesvědčena o tom, že by v případě aktuálních krajských voleb k takovému hrubému ovlivnění výsledků došlo. Navrhovatelka si je vědoma relevantní právní úpravy, jakož i dosavadní judikatury volebních soudů. V návaznosti na to tedy v návrhu zmiňuje, že popsáním jednáním Volební strany došlo k hrubému ovlivnění výsledků kandidátů kandidujících za Volební stranu. Tato věta je však uvedena spíše formálně, neboť ji navrhovatelka v dalším textu návrhu nenaplnila obsahem. Z návrhu neplynou úvahy, proč a jak si měli kandidáti Volební strany pochybnou kampaní pomoci k lepším volebním výsledkům. Návrh totiž směřuje jiným směrem.
19. Soud nezpochybňuje, že kampaň Volební strany byla vedena tak, jak ji navrhovatelka v návrhu označila s využitím konkrétních obrazových materiálů. Je široce známo, že kampaň byla vedena v celostátním rozsahu, nepochybně ji tedy mohli zaznamenat také voliči ve volbách do Zastupitelstva Libereckého kraje. Soud již vysvětlil, že středobodem pozornosti volebního soudu je s ohledem na obsah podaného návrhu eventuální hrubé ovlivnění volebních výsledků kandidátů Volební strany. Je proto namístě zaměřit svou pozornost na volební výsledky a jejich

zasazení do širšího kontextu. Kandidáti, jejichž volba je napadena, kandidovali ze volební koalice politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) a politické strany Trikolora. Na kandidáty této koalice připadly v letošních krajských volbách dva mandáty při zisku 5 875 platných hlasů.

20. Ze sdělení Státní volební komise č. 395/2020 Sb., o vyhlášení a uveřejnění celkových výsledků voleb do zastupitelstev krajů konaných ve dnech 2. a 3. října 2020, plyne, že v předchozích krajských volbách v Libereckém kraji konaných v roce 2020 kandidovaly subjekty, jež nyní v koalici tvoří Volební stranu, samostatně. Politické hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) tehdy získalo 8 466 platných hlasů a 3 mandáty v krajském zastupitelstvu, politická strana Trikolora (tehdy ještě pod názvem Trikolóra hnutí občanů) získalo 3 362 platných hlasů, což nestačilo na zisk žádného mandátu. I při zohlednění mírně nižší volební účasti v letošních krajských volbách, která má dopad na absolutní čísla platných hlasů, je zřejmé, že Volební strana, resp. subjekty, které ji tvoří, si oproti posledním volbám do Zastupitelstva Libereckého kraje znatelně pohoršily. Ztrátou jednoho mandátu získaly o třetinu méně mandátů, než kolik jim v součtu připadlo po volbách v roce 2020. K tomu je třeba připomenout, že jistě nejde o voličům neznámé subjekty. Jsou naopak etablovány i na celostátní politické úrovni, což výrazněji platí pro hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD), které je na základě výsledků posledních voleb do Poslanecké sněmovny z roku 2021 reprezentováno dvaceti poslanci v Poslanecké sněmovně, a jde tedy o výrazného hráče na aktuální politické mapě ČR.
21. Pokud měly subjekty, které tvoří Volební stranu, v posledních krajských či sněmovních volbách takovéto výsledky, musí soud konstatovat, že zisk mandátů v Zastupitelstvu Libereckého kraje pro kandidáty Volební strany není překvapivý. Byl naopak již před volbami očekávatelný, neboť Volební strana (subjekty ji tvořící) se evidentně, dle historických volebních výsledků, i na delším časovém horizontu a v rámci celé ČR těší přízni nikoli zanedbatelné skupiny voličů. Naopak lze pozorovat, že zejména v kontextu výsledků krajských voleb v Libereckém kraji z roku 2020 není zisk mandátů pro pouze dva kandidáty této koalice přílišným úspěchem. Subjekty, které se spojily do koalice, a vytvořily tak Volební stranu, rozhodně neobhájily svůj volební výsledek z předchozích krajských voleb konaných v Libereckém kraji v roce 2020, v nichž přitom navrhovatelkou popsanou aktuální kampaň vůbec nepoužily.
22. Z uvedeného neplynou poznatky o hrubém ovlivnění výsledku kandidátů Volební strany, jež by bylo zapříčiněno volební kampaní. Spíše slabší výsledek Volební strany svědčí o tom, že kampaň jejím kandidátům nové voliče nepřinesla, naopak část dřívějších voličů se od Volební strany odklonila. Lze tedy důvodně pochybovat o tom, zda měla kampaň vůbec jakýkoli pozitivní dopad na výsledek kandidátů Volební strany. Tím méně lze hovořit o hrubém ovlivnění jejich volebních výsledků, které by vyžadovalo zásah volebního soudu. Soud nemá za to, že by volební výsledek kandidátů Volební strany hrubě neodpovídal skutečné vůli voličů, a není povolán k tomu, aby skutečnou vůli voličů deformoval.
23. Uvedené skutečnosti jsou pro soud a jeho rozhodnutí o podaném návrhu stěžejní. Podstata navrhovatelčiných výhrad se však s nimi míjí, neboť navrhovatelce ve skutečnosti nejde o to, že by výsledky voleb kandidátů Volební strany či kohokoli jiného měly být hrubě ovlivněny. Navrhovatelka je dotčena způsobem kampaně Volební strany, a to ve skutečnosti bez ohledu na dosažený výsledek kandidátů Volební strany. V tom spočívá pravá podstata návrhu. Soud nicméně vysvětlil, že je zákonem povolán zakročit právě a pouze v případech hrubého ovlivnění volebních výsledků. Navrhovatelka sama citovala úryvky z volební judikatury týkající se obsahu volební kampaně, jenž může být ostrý, negativní či kontroverzní. Příhodná je pasáž usnesení ze dne 26. 6. 2006, č. j. Vol 5/2006-46, kde Nejvyšší správní soud uvedl: „*Úkolem volebního*

*soudnictví pak není vytvářet alternativu vůči jiným prostředkům právní ochrany, kterými mohou být v konkrétních případech např. žaloby na ochranu osobnosti, přestupkové řízení až trestní stíhání, nýbrž vyhodnotit, zda objektivně seznatelnou protizákonností nedošlo k tak intenzivnímu zásahu do volební soutěže, že to mohlo důvodně vést ke zpochybnění jejích výsledků.“*

24. V daném případě dospěl soud k závěru, že k takovému zásahu nedošlo. Z výše prezentovaných závěrů týkajících se volebních výsledků je patrné, že voliči se popsanou kampaní nenechali výrazně ovlivnit, resp. že kampaň s nimi nerezonovala, a kandidátům Volební strany tak své hlasy většinově neodevzdali. Navrhovatelka hodlá u volebního soudu bránit demokratické základy ČR. Soud konstatuje, že je projevem demokracie, pokud voliči mj. na předmětnou kampaň reagovali při volbách, a to neodevzdáním velkého množství hlasů pro Volební stranu. Je projevem demokratického právního státu, pokud následně volební soud respektuje vůli voličů, jestliže sezná, že ta nebyla nepřipustně potlačena či zdeformována protizákonnou činností. Tak je tomu v tomto případě. Navrhovatelka sama uvedla, že kampaň Volební strany byla předmětem široké veřejné diskuse a kritiky. Tuto skutečnost soud považuje za žádoucí a zdravý projev demokratické společnosti, který v daném případě není namístě doplňovat intervencí volebního soudu.
25. Kampaň Volební strany lze jistě označit přinejmenším za agresivní, mnohý volič ji může považovat za až ostudnou či urážlivou. Ani soud ji nemínil jakkoli hájit či chválit. Na rozdíl od navrhovatelky by ji přece jen neoznačil přímo za kampaň propagující násilí jako řešení problémů, jelikož nelze odhlédnout od určité metaforičnosti některých zobrazení, kdy se např. na pexesu hrdina v trikotu s nápisem SPD fyzicky vypořádává s premiérem DRAHOTOU. Její zacílení např. proti migrantům či nepřizpůsobivým je zřetelné, lze je vnímat jako kontroverzní, nicméně takový je program Volební strany. V ČR jsou k dispozici právní prostředky obrany proti urážkám, rasismu, nacismu apod. Ani politickým stranám či hnutím a jejich koalicím není dovoleno např. páchání přestupkové či trestné činnosti, v krajním případě upraveném zákonem lze politické strany či hnutí i proti jejich vůli rozpustit. Posouzení naplnění podmínek pro náležitý zákrok v uvedeném smyslu však není úkolem volebního soudu, jehož účel je jiný. I kdyby soud označil kampaň za nečestnou a nepoctivou, kandidáti volební strany nevytěžili z volební kampaně výsledek, jenž by hrubě neodpovídal volebnímu výsledku, který by mohli očekávat, pokud by této kampaně nebylo. Proto není důvod k zásahu volebního soudu.
26. Soud se nedomnívá, že by navrhovatelce byla upřena její ústavním pořádkem zaručená práva, která zmiňuje. V Libereckém kraji proběhly svobodné demokratické volby, a je to naopak zásah do jejich výsledku, k němuž je třeba přistupovat s rozvahou, zdrženlivě a výhradně v mezích zákona, aby nedošlo k popření principů demokratického právního státu. Volební strany dostaly prostor představit voličům svůj program, soutěžily v rovném postavení a voliči jim odevzdaly své hlasy. Byla- i pro navrhovatelku kampaň Volební strany urážlivá, patrně tuto stranu nevolila tak, jak to učinila naprostá většina zúčastněných voličů. Relevantním prostředkem ochrany důstojnosti a rovnosti všech potom není návrh k volebnímu soudu, neboť bylo vysvětleno, že přes kontroverzi kampaně soud nemá pochybnosti o tom, že by výsledky kandidátů volební strany neodpovídaly skutečné a nepokřivené vůli voličů.
27. Pokud navrhovatelka volí prostředek ochrany svých práv, jehož účel je poněkud jiný, než navrhovatelka chce, nejde o neústavnost právní úpravy tohoto prostředku. Volební soud není ani orgánem činným v trestním řízení, ani orgánem povoláním k ochraně atmosféry ve společnosti, byť v této druhé oblasti snad někdy svým rozhodnutím, ovšem v mezích zákonných

kritérií, může přispět. Zmínka o tom, co by se dělo, kdyby s podobnou kampaní přišla některá z větších parlamentních stran, je spekulativní úvahou irelevantní pro rozhodnutí volebního soudu, stejně jako situace na Slovensku. Kampaň před krajskými volbami v Libereckém kraji ostatně dle volebních výsledků neukázala potenciál oslovit zde většinového voliče.

28. Lze tak uzavřít, že krajský soud v uplatněných námitkách neshledává protizákonnost, která by hrubě ovlivnila výsledek voleb včetně výsledku zvolených kandidátů Michala Švarce a Pavla Šlapáka, jakož i jejich náhradníků, kteří za Volební stranu mandát nezískali. Z těchto důvodů soud dospěl k závěru, že podaný návrh není důvodný, proto jej zamítl.
29. V souladu s § 90 odst. 3 s. ř. s. bylo o návrhu rozhodnuto usnesením v zákonné dvacetidenní lhůtě od jeho doručení, a to bez nařízení jednání, neboť soud mohl o návrhu rozhodnout na základě tvrzení účastníků a předložené volební dokumentace.
30. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož na náhradu nákladů řízení ve věcech volebních nemá právo žádný z účastníků řízení. S ohledem na uvedené ustanovení nemá na náhradu nákladů řízení právo ani osoba zúčastněná na řízení (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2018, č. j. Vol 76/2018-105).
31. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení a zúčastněné osobě a současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu, právní moci nabývá dnem vyvěšení dle § 93 odst. 5 s. ř. s.

#### **Poučení:**

Proti tomuto rozhodnutí nejsou podle § 104 odst. 1 s. ř. s. opravné prostředky přípustné

Liberec 15. října 2024

Mgr. Lucie Trejbalová v. r.  
předsedkyně senátu